

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

IRKÇILIK VE AYRIMCILIĞA KARŞI KOMİSYON

AYLIK BÜLTEN

Mayıs 2024

Komisyonumuz aylık bültenlerimizle, bir önceki ayda medyada öne çıkan ırkçılık ve ayrımcılık örneklerini basın ve kamuoyu ile paylaşmayı, bu şekilde ırkçılık ve ayrımcılık konusunda bir farkındalık yaratmayı ve duyarlılığı artırmayı amaçlıyor.

Bizler, ırkçılığın sadece bir ideoloji değil, aynı zamanda toplumsal, ekonomik, siyasi, kültürel ve psikolojik alanların bütününe yansıyan bir toplumsal rejim olduğunu düşünüyoruz. Yaşadığımız coğrafyada Türk ve Sünni üstünlükçü pratikler her gün ortaya çıkıyor ve diğer etnik, dinsel grupları aşağılayan ırkçı söylemler her gün dolaşıma sokuluyor. Bu ırkçı pratikler ve söylemler sadece gündelik yaşamda değil kurumsal alanda da sürekli olarak ortaya çıkıyor. Kurumsal ırkçılık özellikle polis uygulamalarında, polis zulmünde, yargı alanında, mahkemelerde, genel olarak ceza sisteminde, ceza evlerinde, askeri alanda ve gündelik yaşamda yoğun olarak devam ediyor.

Hazırladığımız bu aylık bülten medyaya yansıyan bazı olayları kapsamakta. Bültenin yaşanan bütün olayları kapsama iddiası bulunmuyor. Bültenimizi, ırkçı pratikler ve söylemlerin burada yer alan haberlerden çok daha fazlası olduğunun farkındalığı ile hazırladığımızı giriş kısmında belirtmemiz gerektiğini düşünüyoruz.

1 Mayıs

Dışişleri Bakanlığı, Fransa Ulusal Meclisi'nin "Asuri-Keldani Soykırımı" kararını kınadı

Fransa Ulusal Meclisi, Osmanlı İmparatorluğu'nun 1915'ten 1918'e kadar Asurilere, Ermenilere ve Rumlara zulmettiğini kabul eden, Fransa Senatosu'nun daha önce hazırlayıp onayladığı "Asuri-Keldani Soykırımı" tasarısını 29 Nisan'da oylayarak kabul

etti. Bunun üzerine Dışişleri Bakanlığı, Fransa Ulusal Meclisinin Asuriler ve Keldanilere ilişkin ‘‘Seyfo’’ kararına tepki gsterdi. Bakanlık açıklamasında ‘‘Fransa Ulusal Meclisinin 29 Nisan 2024 tarihinde kabul ettiği Asuriler ve Keldaniler ile ilgili karar yok hükmündedir.’’ denildi.

<https://hyetert.org/2024/04/29/disisleri-bakanligi-fransa-ulusal-meclisinin-asuri-keldani-soykirimi-kararini-kinadi/>

4 Mayıs

CHP’li Afyonkarahisar belediyesinde yabancı uyruklular için nikah creti 25 kat artırıldı

Belediye başkanlığını, daha önce kentteki göçmenlere ait iř yerlerini kapatmasıyla bilinen CHP’li Burcu Köksal’ın yaptığı Afyonkarahisar Belediyesinin sosyal medya hesabından yapılan açıklamada, Türkiye vatandaşları için 400 TL olan nikah ücretinin, yabancı uyruklu vatandaşlar için 25 katına çıkarıldığı duyuruldu.

<https://www.birgun.net/haber/afyonkarahisar-da-yabanci-uyruklular-icin-nikah-ureti-25-kat-artirildi-526494>

9 Mayıs

Kimlik kontrolü yapan polislerce darp edilen genç: ‘‘İrk saikle yaptılar’’

Kızılay Güvenpark’taki bir otobüs durağında bekleyen Tolga Köseođlu, Genel Bilgi Toplama (GBT) işlemi yapan polislerce darp edilerek gözaltına alındı. Yaşadıklarını Mezopotamya Ajansına anlatan ve daha sonra İnsan Hakları Derneği’ne (İHD) başvuracağını ve söz konusu polisler hakkında suç duyurusunda bulunacağını belirten Köseođlu, ‘‘Polis, nereli olduğumu sorarak aslında, irk saikle bunu yaptığını, bu nedenle beni fiziksel şiddetle tehdit ettiğini anladım.’’

<https://mezopotamyaaajansi.net/tum-haberler/content/view/241352>

9 Mayıs

‘Gıda Dedektifi’ Yahudilerin Hamursuz bayramında, hamursuz kek servis eden kahve zincirini hedef gsterdi

Kendisini ‘Türkiye’nin en büyük tüketicisi platformu’ olarak tanıtan ve X’te (Twitter) popüler olan ‘Gıda dedektifi’ adlı hesap, Yahudilerin ‘‘Hamursuz bayramı’’ süresince hamursuz kek servisi yaptığı gerekçesiyle Kahve Dünyası’nı hedef gsterdi.

Gıda dedektifi adlı hesaptan yapılan paylaşımda "7 Ekim'den bu yana Gazze'de katliam yapan, milyonların evini yıkıp, ailelerini ve çocuklarını katleden İsrail tarafından kutlanan Hamursuz Bayramı'nın Kahve Dünyası mağazalarında özel hazırlanan hamursuz kek ile kutlandığı ortaya çıktı!" denildi. Yapılan bu ırkçı paylaşıma çok sayıda X kullanıcılarından tepki yağdı.

https://kisadalga.net/haber/detay/gida-dedektifi-yahudilerin-hamursuz-bayraminda-hamursuz-kek-servis-eden-kahve-zincirini-hedef-gosterdi_99605

12 Mayıs

Göçmen kadınlar 'dini nikaha' mecbur bırakılıyor; bu hak ihlalidir.

Afyonkarahisar Belediye Başkanı Burcu Köksal'ın göçmenlerin nikâh ücretine fahiş bir zam yapmasına bir tepki de Mülteci Der. Vekil Koordinatörü İrem Somer'den geldi. Bu uygulamanın esasında bir insan hakları ihlali olduğunu ve belediyelerin yükümlü oldukları ulusal ve uluslararası yasa ve sözleşmeleri hatırlatan Somer: "...Diğer yanılla da göçmen kadınları resmi olmayan gayri resmi nikâhlara mecbur bırakıyor. Kayıt dışı kadınlar zaten medeni haklardan yararlanamıyor. Bu uygulamayla kayıtlı göçmen kadınlar da mağdur edilecek. İmam nikâhı gibi gayri resmi nikâhlarda boşanma durumunda da nafaka, miras, velayet gibi hakları olmuyor kadınların. Aynı zamanda gayri resmi nikâhlar çocuklar için dahi normalleşiyor..." dedi.

<https://www.birgun.net/haber/gocmenlere-dini-nikah-dayatiliyor-528180>

17 Mayıs

Çatalca'daki ilkokulda Roman çocuklara ırkçılık: 'Yazıklar olsun'

İstanbul Çatalca'daki Karacaköy İlköğretim Okulu'nda Roman çocuklar, çoğu zengin diğer ailelerin çocuklarından ayrıldı, üst baş aramasına maruz bırakıldı, hırsızlıkla suçlandı. Genellikle kömürcülük yapan Karacaköy Roman halkı, sosyal medyadan çocuklarına okulda yapılan ayrımcılığa isyan edip, dayanışma çağrısı yaptı.

<https://marksist.org/icerik/Haber/20960/Catalcadaki-ilkokulda-Roman-cocuklara-irkcilik-Yaziklar-olsun>

22 Mayıs

İYİ Partili Nevşehir Belediye Başkanı'ndan sığınmacılara ayrımcı uygulama

Nevşehir Belediye Başkanı Rasim Arı, belediyenin toplantı salonunda basın mensuplarıyla bir araya geldi. Burada yaptığı açıklamada, sığınmacılara karşı ayrımcı söylemlerde bulunan Arı: "(Sığınmacıların su ücretleri) yüzde 250-300 zam yapacağız. Nikah ücreti 750 lira, onu da çok değil 15 bin lira yapıyoruz. Bol bol evlenebilirler. Bu şehirde bu konulardan dolayı huzursuz olan varsa başka şehre gidebilir. ...Yabancı

kimseye de ruhsat vermiyorum. Yüzde 53 bana bunun için oy verdi...” diyerek açıkça ayrımcılık yaptı.

<https://artigercek.com/guncel/iyi-partili-nevsehir-belediye-baskanindan-siginmacilara-ayrimci-uygulama-305122h>

22 Mayıs

Savcı, Eren Keskin ve Güllistan Yarkın'ın beraat ettiği 301. madde davasını istinafa taşıdı: “İfade özgürlüğü kısıtlanabilir”

Her ikisi komisyonumuz üyesi olan **Güllistan Yarkın** ve **Eren Keskin**'nin yargılanıp 2 Mayıs'ta beraat ettikleri İstanbul Adliyesi 51. Asliye Ceza Mahkemesi'nin duruşma savcısı 21 Mayıs'ta Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesi Başkanlığı'na (istinaf) yaptığı başvuruda beraat kararının bozulmasını istedi.

Savcı, başvurusunda, Keskin ve Yarkın'ın 301. Madde'de belirtilen suçları işlediğini iddia edip, Ermeni Soykırımı'na dair düşüncelerinin ifade özgürlüğü kapsamında olmadığını ve düşünce ve ifade özgürlüğünün “sınırsız” olmadığını belirterek, ayrıca ifade özgürlüğünün kısıtlanabileceği gibi ilginç bir ifade kullandı.

<https://bianet.org/haber/savci-eren-keskin-ve-gullistan-yarkinin-beraat-ettigi-301-madde-davasini-istinafa-tasidi-295649>

23 Mayıs

Diyarbakır'da Kürtçe hizmet veren kafeye polis baskını: Kafe sahibi gözaltına alındı

15 Mayıs Kürt Dil Bayramında, Kürt dilinin yok olmamasına dikkat çekmek amacıyla hizmetlerini artık Kürtçe yapacaklarını duyuran Diyarbakır'daki Pine Kafeye polis baskın düzenledi, kafe sahibi gözaltına alındı.

Pine Kafenin Kürtçe hizmet kararı sonrası, bazı haber siteleri 'bu kafede Türkçe konuşmak yasak' şeklinde kafe bilgilerini servis ederek, kafe ve sahibini ırkçı saikle hedef göstermişti.

<https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/290520245>